

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio Practica ...

De Conversatione Apostolica A Curatoribus Animarum piè & fructosè
instituenda - Complectens vatos & solidos modos juvandi & consolandi
diversorum Statuum Personas afflictas, præcipuè ægras & captivas

Lohner, Tobias

Dilingae, 1677

§. 8. Quid circa Viduarum instructionem observandum sit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48248](#)

ut qui corpus & animam dederit; si ergo ipsæ tantopere sollicitæ sunt pro Liberis, neque illos unquam fame perire sine-rent, quanto major de talibus Liberis cura ab ipso DEO ex-spectanda erit? 4. Ostendat illis, quantum periculum & damnum Liberis & sibi ipsis creent, si amplam nimis hæreditatem parent; sibi quidem, dum interea salutem suam negli-gunt, & cælestes divitias comparare omittunt, pro quo ta-men ipso labore exigua à Liberis gratias referent, sed potius efficient, ut & in vita mortem ipsarum illi assiduò desiderent, quò citius parata hæreditate fruantur; post mortem vero con-vivia instituant, & turpem per concoctionem hæreditatis no-tam parentibus mortuis inurant. Unde patet, quantum in periculum ipsi etiam Liberi per tales hæreditates conijcian-tur, dum scilicet laqueus illis, quo animam suam æternū perituram suffocent, offertur, atque materia ad ignem vitio-rum, & qui ex hoc oritur, etiam infernalem accendendum subministratur.

S. VIII.

Quid circa Viduarum Instructionem observandum sit.

1. VIduas ipse DEUS honorat, atque ut honorentur per S. Panum præcepit dicentem 1. Tim. 5. VIduas honora, qua verè VIduæ sunt; sed & alibi se iisdem benedicturum, defensurum; ac Judicem futurum promisit. Quare omnem operam dare debent, ut ita comparatæ sint, ut pro verè Vi-duis haberi, commemoratïsque DEI promissionibus dignæ videri queant. Quem in finem quatuor præcipiè virtutes iisdem commendet Operarius, scilicet 1. Insignem vitæ ho-nestatem & integritatem; cùm enim jam Christum pro Spon-so habeant, meritò quærrere debent illa ornamenta, per quæ ipsi magis placeant, ejusque amorem facilius sibi concilient. 2. Insigne studium orationis; decet enim, ut Sponso suo fa-miliares sint, & ab eo frequenter necessaria petant. 3. Pa-tientiam, quâ miserias, quibus VIduarum status refertus est, æquo animo ferant; & hoc velut aptissimo medio miserias suas leviores sibi faciant. 4. Prudentem charitatem erga Li-beros & Domesticos, quâ tum necessaria illis provideant; tum in pietate ac timore Domini educare studeant.

II. Cæterum etiam hæ suis tentationibus non caret contra quas proinde armari eas oportet. Prima tentatio oritur ex Mariti morte, contra quam sic eas muniat Oprius. 1. Ostendat, meritò sperari posse, Maritum in Electos annumeratum esse; proinde si verè illum dilexere gaudere magis ipsas debere, quod ille ex carcere corporis liberatus, & ab exilio revocatus in patriam omni deliciarum genere affluentem fuerit. 2. Declaret etiam illis, melius sic provisum iri à Marito; si enim, cùm in terris viveret, tanta cura Uxori & Liberis necessaria providebat, quanto magis in cœlis hoc facturum, ubi & charitas innumeris partibus auctor est, & major ad quævis impetranda facultas adest? 3. Revocet in memoriam, quoties viventem adhuc Maritum in longinquas regiones negotiorum causâ absuntem sine dolore dimiserint; quidni ergo etiam jam ipsius absentiam per diem unicum (nam mille anni coram DEO & cum aeternitate comparati sunt sicut dies hesterna, quæ præteriit) æquanimo ferant, ut suo tempore tanto cum majoti gaudio in cœlis iterum videant & maximè cùm sperare possint, in eum locum abiisse Maritum, in quo negotia sua & Liberorum commodity optimè procuraturus credatur? 4. Ostendat illis, quod loco Mariti defuncti infinites ditionem, pulchritudinem, nobiliorem, sanctiorem, & præterea etiam Immortalim, summèque Sponsæ suæ amantem Sponsum, ipsum videbile Christum habere possint; ei proinde se desponteant, & tum audacter cum S. Davide Ps. 22. dicturas. *Dominus regnabit me, & nihil mihi deerit.*

III. Altera tentatio ex ipso viduitaris statu & solitudine plerisque Viduis perquam sanè molesta oritur, contra quam sic illas muniat. 1. Declaret, quantam curam se de Viduis habiturum promiserit DEVS, nam Exodi 22. c. dicit: *Vidua & pupilla non nocebitis; si laeseritis casu, vocabuntur ad me, & ego audiam clamorem eorum, & indignabitur furor meus, percutiamque vos gladio.* Jerem. 22. præcipit: *Viduam nolite contristare.* Matth. 23. c. *Va vobis Scriba & Pharisei, qui domos Viduarum comeditis.* Psalmista Ps. 145. de eo dicit: *Pupillum & Viduam suscipiet.* Ps. 67. *Pater Orphanorum, & Index Viduarum vocatur, ut innuat, se speciali ratione Viduas defensurum.* 2. Illis ostendat, quād fideliter DEVS

DEVS promissis steterit, & quantum jam olim curam de illis habuerit; in eumque finem ob oculos illis ponat Viduam Sa-
reptanam 3. Reg. 17. ab Elia adjutam. Alteram item, cui
Elisaeus 4. Reg. 4. per olei multiplicationem subvenit. No-
hemi Viduam singulari benedictione impertitam. Ruth. c. 1.
Viduam, cuius filium Dominus à morte suscitavit Luc. 7. An-
nam filiam Phanuelis, quam propheticō Spiritu donavit, &
quam tantopere à S. Luca c. 2. laudari voluit. Viduam, quæ
duos obolos in Gazophylacium misit, præ aliis omnibus lau-
datam. Marc. 22. c. 3. Proponat in exemplum Viduas illas,
quæ, cum possent, nubere noluerunt; quales sunt Paula Roma-
na, Blesilla ejus filia; Melania, quæ Marito nondum sepulto
viduitatem suam Domino consecravit; Euphrasia, quæ licet
estate florida, & divitijs affluens, & ab ipso etiam Imperatore
rogata, ut secundas iniret nuptias, constanter abnuit, & in
Thebaidem se contulit; Elisabetha Regis Ungariae filia, quæ
totam se post Mariti mortem pauperibus infirmis curandis
impedit; Olympia Constantinopolitana Vidua, quæ, cum
per annum & dimidium duntaxat virum habuisset, & ab Im-
peratore Theodosio monetetur, alium accipere, respondit: si
Dominus voluisset, me viro nuptam esse, non tam citò me illo
orbässet; quia ergo agnovit, non amplius expedire mihi con-
jugium, conjugem abstulit. 4. Revocet in memoriam illis
incommoda matrimonij, & durum vinculum, ob quod abla-
tum gaudere debent potius, quam tristari; meminisse quoque
jubeat illius dilemmatis, quo Vidua quædam Romana usa
est, dum dixit: Aut futurus mihi Maritus bonus, vel malus est;
si bonus, vexabit me semper timor mortis illius; si verò ma-
lus, expedit mihi magis, malum hoc non experiri.

IV. Tertia tentatio provenit ex sollicitudine de victu
sibi & filiis procurando; contra hanc muniat eas, partim ijs
medijs, quæ supra pro simili tentatione conjugatarum attuli;
partim verò etiam ijs, quæ infra contra pauperum tentatio-
nes afferentur; specialiter verò hic proderit in memoriam
revocasse illam historiam de Vidua, quæ duas filias, qnas ale-
re jam non poterat, ad aram B. V. duxit, eique omne in illas
jus maternum transcripsit. Quo facto vix egressæ templo
sunt, cum obvius illis juvenis factus plenum pecuniâ marsu-
pium offert, séque patri corum mortuo has pecunias debere

asserit. Accipit pecuniam lēta mater, & ex ea vestem filii honestam confici curat; cūm autem vicini ita vestitas vi-
rent, & talem pecuniam ex questu impudico comparatam si-
spicarentur, mater de infamia filiarum sollicita ad templum
properat, & B. V. hanc necessitatem commendat, & sane iuris
rum auditæ sunt preces. Nam die quodam festo, dum filii
ante domum sedent, adest de cœlo Angelus, & in conspectu
multorum rosas virginibus tradit, dicens, eas ab ipsarum ca-
lesti matre in testimonium illæsæ virginitatis missas fuissent.
Id ubi Princeps illius terræ intellexit, geminum monasterium
ædificavit, & utrique has virgines præesse voluit. V. Spec. Exem. d. 9. ex 117. fol. 638.

§. IX.

Quid circa Instructionem Monialium sit
observandum.

I. **H**is ante omnia conetur persuadere Operarius, ut illas S. Bernardi sententiam: *Ad quid venisti; ob oculos semper habent, ideoque generose mundo valedicentes, solum Christum pro sposo elegant, certoque sibi persuadeant. quidquid sponsa in sposo suo vel exoptare posset, id omnibus illas in Christo infinities perfectius reperire;* ideoque meritis nisse eas jubeat sententiae illius à S. Paulo I. ad Corinthios prolatæ: *Quae nupta est, cogitat, qua mundi sunt, quoniam placeat viro, & mulier innupta, & virgo cogitat, qua Domini sunt, ut sit sancta corpore & spiritu.* Audiant ergo & implent studient consilium in simili negotio Viduis à S. Augustino de bono viduitatis datum, dum ait: *Currite ad illum, plane illi ex illo, vivite cum illo, in illo, de illo.* Præcipue vero illi hortetur ad magnam corporis, animique integritatem, & Orationis studium, ad obedientiam, modestiam & pacem; haec enim virtutes maximè sponsam Christi decent.

II. Porrò tentationes ipsarum ad quatuor ferè species revocari possunt. Prima oritur ex solitudinis religiosus diu; contra hanc sic illas muniat. I. Proponat illis exemplum avicularum inclusarum, quæ ab initio quidem solitudinis impatientes exitum ubique sollicitè querunt, sed post solitudini assuetæ, adeò delectantur illâ, ut neque ap-